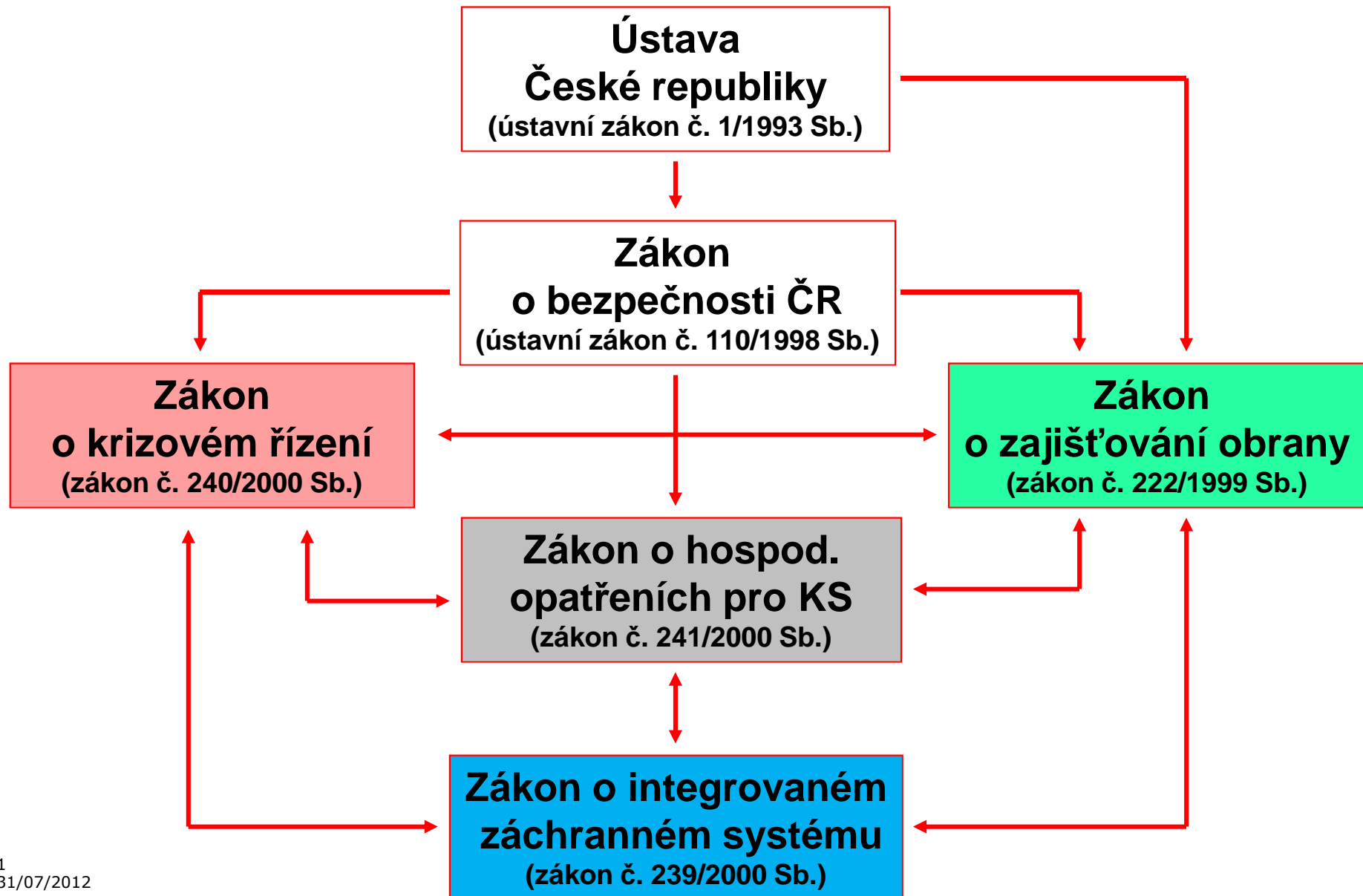

Právní prostředí pro krizové řízení

Právní prostředí pro krizové řízení

(prováděcí právní předpisy, směrnice, metodiky, koncepce)

**NV č. 462/2000 Sb.
NV č. 432/2010 Sb.
Směrnice MV (krizové štáby)
Metodika zpracování KP
Metodika zpracování TP
Koncepce vzdělávání v KŘ**

**vyhl. č. 328/2001 Sb.
vyhl. č. 380/2002 Sb.
NV č. 463/2000 Sb.
Koncepce ochrany obyvatel
Metodická pomůcka –
vymezení preventivních,
záchranných, likvidačních a
obnovovacích prací**

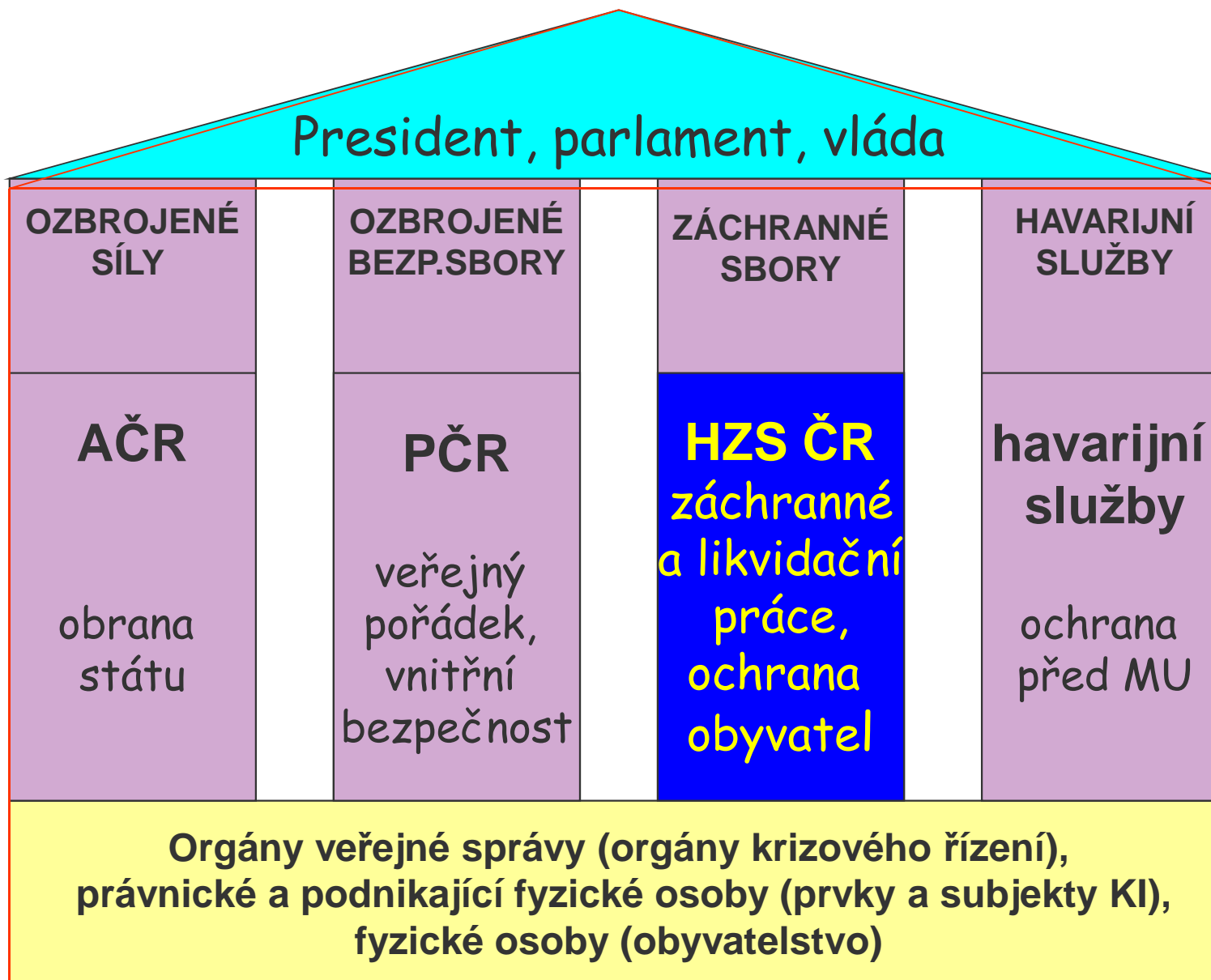
**NV č. 51/2004 Sb.
vyhl. č. 280/1999 Sb.**

**vyhl. č. 498/200 Sb.
Metodika zpracování PND**

Některé další související právní předpisy

- **zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií;**
 - vyhláška MV č. 103/2006 Sb., o stanovení zásad pro vymezení ZHP a o rozsahu a způsobu vypracování VHP,
 - vyhláška MŽP č. 246/2006 Sb., o podrobnostech systému prevence závažných havárií,
- **zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření;**
 - NV č. 11/1999 Sb., o zóně havarijního plánování,
- **zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů;**
- **zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti;**
 - NV č. 522/2005 Sb., seznamy utajovaných informací,
- **zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území;**
 - NV č. 399/2002 Sb., kterým se provádí zákon o státní pomoci při obnově území.

Bezpečnostní architektura státu a role HZS ČR

Vývoj událostí

Definice mimořádné události a krizové situace

- **Krizová situace** = mimořádná událost podle zákona o IZS, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).

§ 2 písm. b) krizového zákona

- **Mimořádná událost** = škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

§ 2 písm. b) zákona o IZS

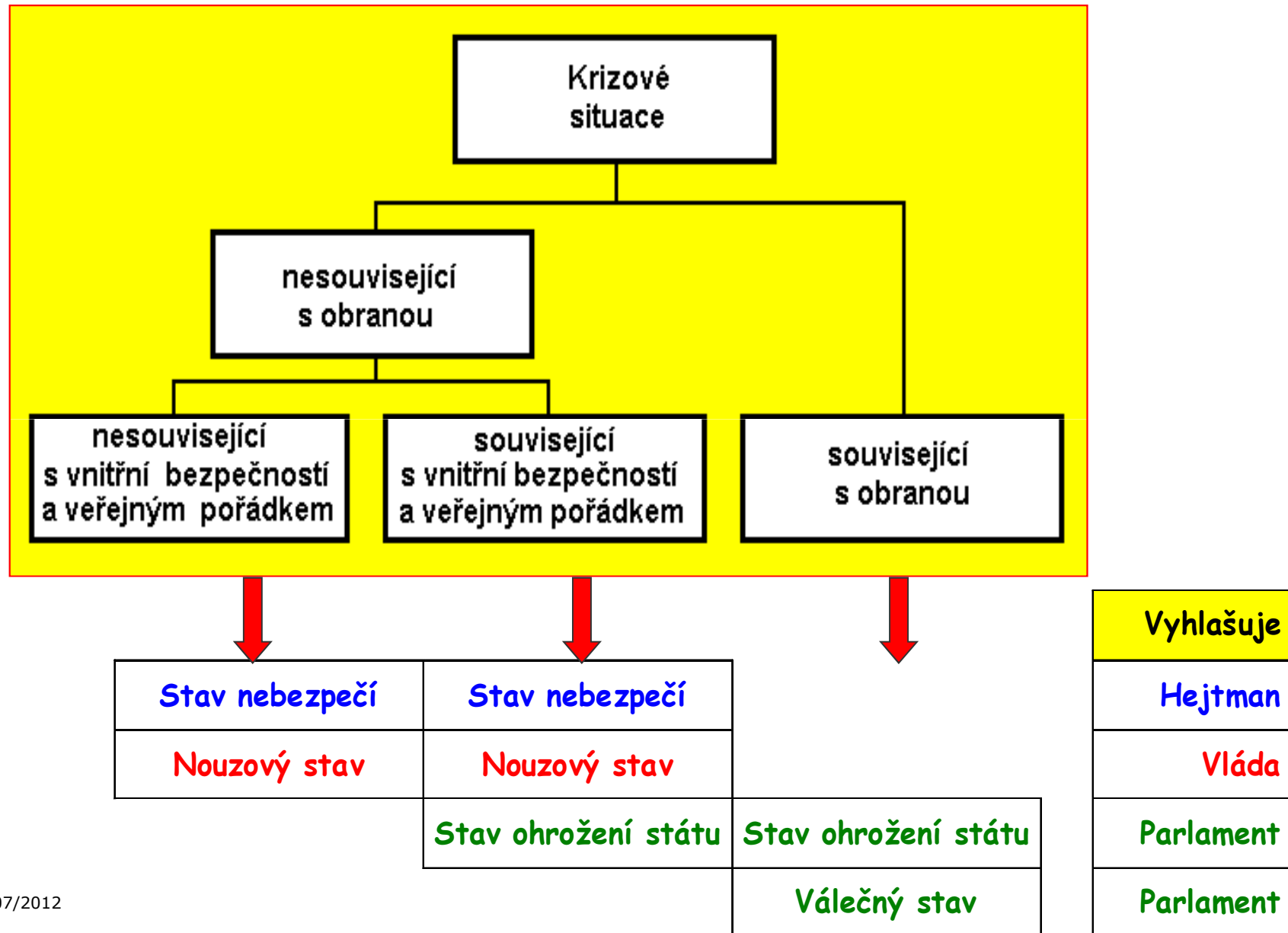

© Štěpán Mělník

Možné členění mimořádných událostí z hlediska příčin jejich vzniku

Krizové situace a krizové stavy

Podmínky vyhlášení stavu nebezpečí

§ 3 krizového zákona

- **SN se jako bezodkladné opatření může vyhlásit:**
 - jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí,
 - pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu,
 - není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury.
- **SN lze vyhlásit jen s uvedením důvodů, na nezbytně nutnou dobu a pro celé území kraje nebo pro jeho část;**
- **rozhodnutí o vyhlášení SN musí obsahovat krizová opatření a jejich rozsah (§ 14 odst. 3 a 4 krizového zákona);**
- **změna krizových opatření musí být rovněž vyhlášena;**
- **SN lze vyhlásit na dobu nejvýše 30 dnů; tuto dobu může hejtman prodloužit jen se souhlasem vlády.**

Krizové řízení a krizové opatření

krizové řízení = souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s

1. přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo
2. ochranou kritické infrastruktury.

§ 2 písm.a) krizového zákona

krizové opatření = organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob.

§ 2 písm. c) krizového zákona

Orgány krizového řízení

hl. II krizového zákona

Starosta obce s rozšířenou působností (1)

§ 18 krizového zákona

- **zajišťuje připravenost správního obvodu ORP na řešení krizových situací** (ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí);
- **řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu ORP, orgány obcí, PO a FO ve správním obvodu ORP, za tímto účelem:**
 - **zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP pro území správního obvodu ORP,**
 - **organizuje přípravu správního obvodu ORP na krizové situace a podílí se na jejich řešení,**
 - **schvaluje po projednání v bezpečnostní radě ORP krizový plán ORP,**
 - **vyžaduje od HZS kraje údaje podle § 15 odst. 3.**

Starosta obce s rozšířenou působností (2)

- **zřizuje a řídí krizový štáb ORP pro území správního obvodu ORP, který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce;**
- **zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP (správní úřady se sídlem na území správního obvodu ORP a PO a PFO jsou povinny stanovená krizová opatření splnit);**
- **plní úkoly stanovené hejtmánem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení;**
- **odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených MV.**

Úkoly starosty ORP plní na území hl.m. Prahy starosta městské části stanovené Statutem hl.m. Prahy.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností (2)

§ 19 krizového zákona

za účelem zajištění připravenosti správního obvodu ORP na řešení krizových situací:

- poskytuje součinnost HZS kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu ORP;**
- plní úkoly podle krizového plánu ORP;**
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob (§ 39d) a předává údaje v ní vedené HZS kraje;**
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí (§ 39e) a předává údaje v ní vedené HZS kraje;**
- vede přehled možných zdrojů rizik a v rámci prevence podle zvláštních právních předpisů odstraňuje nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace;**
- zřizuje pracoviště krizového řízení;**

Úkoly OÚ ORP plní na území hl.m. Prahy úřad městské části stanovené Statutem hl.m. Prahy.

Starosta obce (1) § 21 krizového zákona

- zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací (ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí);
- za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení **může** zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán;
- zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce (správní úřady se sídlem na území obce, právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit);
- plní úkoly stanovené starostou ORP a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu ORP;
- odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených MV .

Starosta obce (2)

§ 21 krizového zákona

➤ v době krizového stavu starosta obce:

- zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů krizového řízení, pokud tak již neučinil HZS kraje;
- nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce;
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva;
- zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace.

- #### **➤ pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené krizovým zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje; o této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmana zrušit.**

Starosta obce (2) § 22 krizového zákona

- Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá toto účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce OÚ.

Nařízení obce se zveřejní též dalšími způsoby v místě obvyklými, zejména prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu. Stejný postup se použije při vyhlásování změn obsahu již vydaného nařízení obce.

- Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z obecního rozpočtu.

Obecní úřad § 21a krizového zákona

- za účelem zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací:
 - organizuje přípravu obce na krizové situace;
 - poskytuje OÚ ORP podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu ORP;
 - vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob (§ 39d), pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené OÚ ORP;
 - vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí (§ 39e), pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené OÚ ORP;
 - podílí se na zajištění veřejného pořádku;
 - plní úkoly stanovené krizovým plánem ORP při přípravě na krizové situace a jejich řešení.
- seznamuje PO a FO způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Ostatní orgány s územní působností hlava III. krizového zákona

- bezpečnostní rady a krizové štáby;
- **územní správní úřady** uvedené v krizovém plánu kraje nebo krizovém plánu ORP zabezpečují krizovou připravenost v oblasti své působnosti a k tomuto účelu zpracovávají plán krizové připravenosti (§ 24c krizového zákona)

Bezpečnostní rady

Bezpečnostní rada kraje a ORP

§ 24 krizového zákona

- poradní orgány zřizovatele pro přípravu na krizové situace;
- není orgánem krizového řízení;
- předseda bezpečnostní rady kraje = hejtman;
- předseda bezpečnostní rady ORP = starosta ORP;
- na jednání se projednává a posuzuje stav zabezpečení a stav připravenosti na krizové situace;
- na jednání mohou být přizvány osoby, pokud je jejich účast nezbytná k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace;
- obsah činnosti a složení stanoví prováděcí právní předpis (nařízení vlády č. 462/2000 Sb.).

Složení bezpečnostní rady ORP

§ 9 NV č. 462/2000 Sb.

Bezpečnostní rada ORP má nejvýše 8 členů a starosta ORP jejími členy jmenuje:

- **místostarostu;**
- **tajemníka obecního úřadu;**
- **příslušníka Policie ČR určeného ředitelem krajského ředitelství Policie ČR;**
- **příslušníka HZS kraje určeného ředitelem HZS kraje;**
- **zaměstnance ORP zařazeného do obecního úřadu ORP, který je zároveň tajemníkem bezpečnostní rady ORP;**
- **další osoby, které jsou nezbytné k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace.**

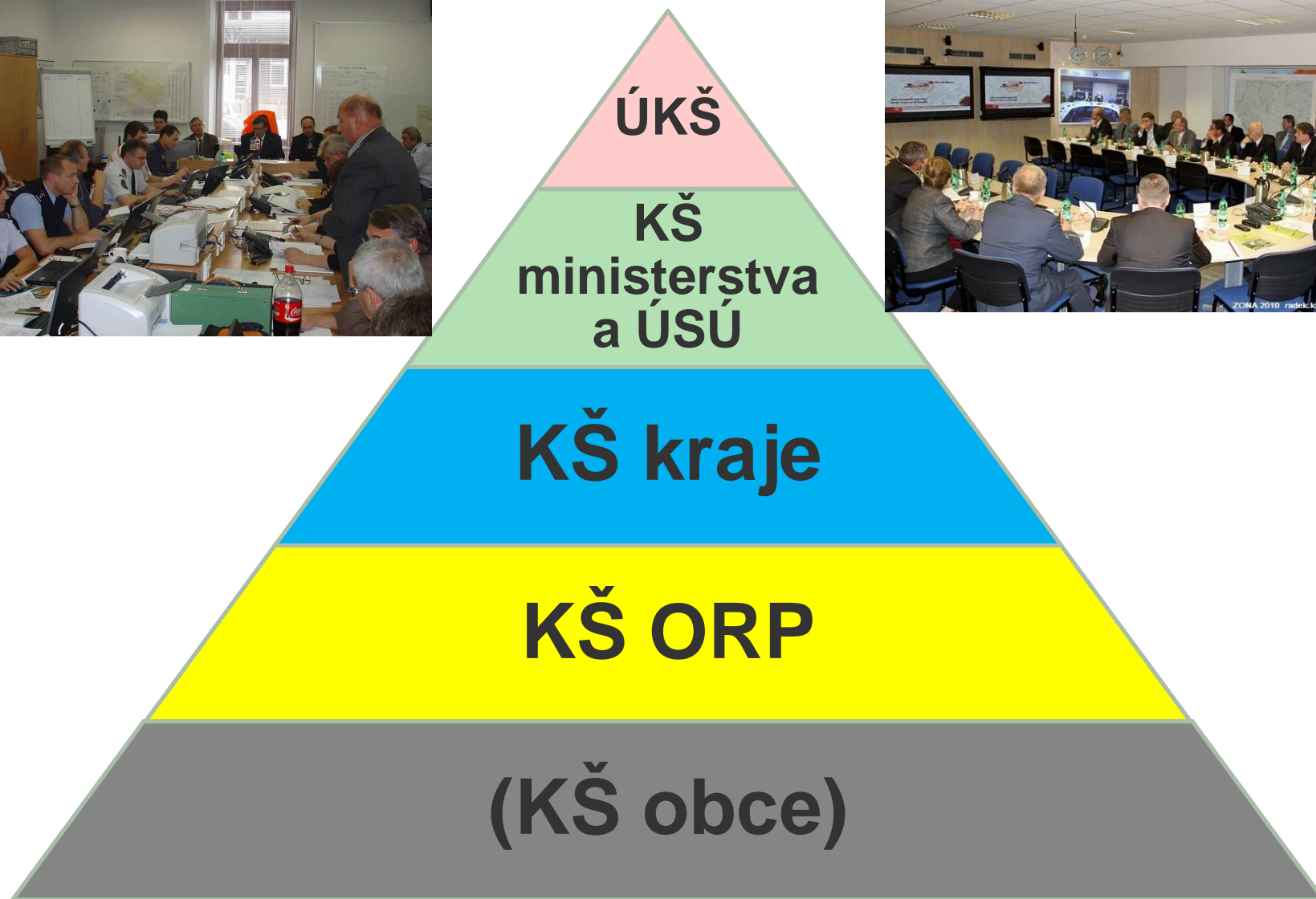
Obsah činnosti bezpečnostní rady ORP

§ 8 NV č. 462/2000 Sb.

Bezpečnostní rada ORP projednává a posuzuje:

- přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení,
- krizový plán ORP,
- vnější havarijný plán, pokud je schvalován starostou ORP,
- finanční zabezpečení připravenosti ORP na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešení ve správním obvodu ORP, stav připravenosti složek IZS dislokovaných ve správním obvodu ORP,
- způsob seznámení obcí, právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení ve správním obvodu ORP, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení,
- další dokumenty související s připraveností správního obvodu ORP na krizové situace a jejich řešení.

Krizové štáby

Krizový štáb kraje a ORP

§ 24b krizového zákona

- **pracovní orgány zřizovatele pro řešení krizových situací;**
- **není orgánem krizového řízení;**
- **předseda krizového štábu kraje = hejtman;**
- **předseda krizového štábu ORP = starosta ORP;**
- **obsah činnosti a složení stanoví prováděcí právní předpis (nařízení vlády č. 462/2000 Sb.).**

Obsah činnosti krizového štábu kraje ORP (1)

§ 12 NV č. 462/2000 Sb.

(1) Krizový štáb kraje svoláva hejtman a krizový štáb ORP svoláva starosta obce ORP v prípade, že

- je vyhlásen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení;
- je vyhlásen stav nebezpečí pro celé území patřící do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část;
- jej použije ke koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- jde o úkol prováděný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek IZS, nebo
- je tento postup nezbytný pro řešení mimořádné události a není splněna některá z výše uvedených podmínek..

Obsah činnosti krizového štábu kraje ORP (2)

§ 12 NV č. 462/2000 Sb.

(2) Krizový štáb kraje nebo ORP projednává možnost řešení krizové situace a navrhuje opatření hejtmanovi nebo starostovi ORP, a to zejména na základě podkladů členů bezpečnostní rady kraje nebo ORP a stálé pracovní skupiny krizového štábu kraje nebo ORP (dále jen „stálá pracovní skupina“).

(3) Stálá pracovní skupina při řešení krizové situace nebo při koordinaci záchranných a likvidačních prací jedná nepřetržitě a připravuje podklady pro jednání krizového štábu, jehož je součástí.

Složení krizového štábu kraje a ORP

§ 13 NV č. 462/2000 Sb.

(1) Členy krizového štábu kraje nebo ORP jsou:

- členové příslušné bezpečnostní rady;
- členové příslušné stálé pracovní skupiny.

(2) Členy stálé pracovní skupiny štábu jsou:

- tajemník krizového štábu;
- pracovníci krajského úřadu nebo OÚ ORP;
- zástupci základních složek IZS a odborníci s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace.

Společné ustanovení

§ 14 NV č. 462/2000 Sb.

- (1) Tajemníkem krizového štábu je tajemník příslušné bezpečnostní rady.
- (2) Pokud starosta obce zřídí k přípravě na krizové situace a jejich řešení krizový štáb obce, platí přiměřeně § 12 a 13.
- (3) Jednání bezpečnostní rady kraje a ORP se uskutečňuje **nejméně dvakrát ročně**.
- (4) Organizační a administrativní podmínky pro činnost bezpečnostní rady a krizového štábu zajišťuje příslušné **pracoviště krizového řízení**.

Kontrola

§ 33 krizového zákona

- **orgány krizového řízení jsou oprávněny v mezích své působnosti kontrolovat dodržování krizového zákona;**
- **kontrolu vykonává:**
 - **u obce HZS kraje v součinnosti s OÚ ORP;**
 - **u ORP HZS kraje v součinnosti s krajským úřadem;**
 - **u kraje MV s příslušným ministerstvem nebo jiným ÚSÚ;**
 - **u HZS kraje Ministerstvo vnitra;**
 - **u právnických osob a podnikajících fyzických osob příslušný orgán krizového řízení.**

Definice pojmu ochrana obyvatelstva

§ 2 písm. e) zákona o IZS

- **ochranou obyvatelstva se rozumí plnění úkolů civilní ochrany, zejména**
- **varování,**
 - **evakuace,**
 - **ukrytí (kolektivní ochrana obyvatelstva),**
 - **nouzové přežití obyvatelstva,**
 - **a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku (např. individuální ochrana obyvatelstva, humanitární pomoc).**

Plnění opatření ochrany obyvatelstva je zahrnuto v plánech konkrétních činností havarijního plánu kraje a vnějších havarijních plánů.

Varování obyvatelstva

- je komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření zabezpečujících včasné **předání varovné informace**
 - o (reálně) hrozící,
 - nebo již vzniklé mimořádné události vyžadující realizaci **opatření ochrany obyvatelstva**.

Koncové prvky JSVI

- **technická zařízení schopná vydávat varovný signál:**
 - elektrické rotační sirény;
 - elektronické („mluvící“) sirény;
 - obecní rozhlas;
 - bezdrátové obecní rozhlas;
 - jiná technická zařízení;
- **obměna KP s využitím OPŽP.**

Evakuace

- souhrn opatření zabezpečujících přemístění
 - osob,
 - hospodářského zvířectva,
 - věcných prostředků,v daném pořadí priority, z prostoru ohroženého mimořádnou událostí na jiné území;
- **objektová** = jeden nebo několik objektů, administrativních budov, technologických provozů ...
- **plošná** = obyvatelstvo části, či celého urbanistického celku nebo území;
- **krátkodobá** = ohrožení nevyžaduje dlouhodobé opuštění domova, pracoviště apod. (do 24 hod);
- **dlouhodobá** = ohrožení vyžaduje dlouhodobý, více než 24 hodinový pobyt mimo evakuované objekty

Plánování evakuace

- **přednostně se plánuje** pro skupiny obyvatelstva:
 - děti do 15 let,
 - pacienty ve zdravotnických zařízeních,
 - osoby umístěné v sociálních zařízeních,
 - osoby zdravotně postižené,
 - doprovod výše uvedených osob.

- **orgány pro řízení evakuace:**
 - pracovní skupina KŠ,
 - evakuační středisko,
 - přijímací středisko.

Nouzové přežití

- zahrnuje přípravu a realizaci opatření pro nouzové :
 - ubytování,
 - zásobování potravinami,
 - zásobování pitnou vodou,
 - základní služby obyvatelstvu,
 - dodávky energií,
 - organizování humanitární pomoci.
- opatření nouzového přežití navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území nebo jsou realizována přímo v prostoru ohroženém následky MU;
- východiskem pro organizování těchto opatření je koncepce ochrany obyvatelstva.

Nouzové přežití v působnosti HZS ČR

- MZHP o kapacitě 1050 osob (AČR dalších 1500 osob);
- mobilní KNP u HZS krajů;
- souprava materiálu NP pro 20 osob u stanice HZS;
- souprava materiálu NP pro 50 osob u ÚO HZS;
- NZHP ve Zbirohu.

Ukrytí (kolektivní ochrana)

- k ukrytí obyvatelstva se při MU a krizových situacích využívají zejména **improvizované úkryty** (využití ochranných vlastností staveb);
- v případě vojenského ohrožení se budou využívat stálé a improvizované úkryty;
- v souladu s koncepcí ochrany obyvatelstva stát nedotuje rozvoj úkrytového fondu;
- vlastníci stálých úkrytů mají stanoveny povinnosti zákonem o IZS, na jejich žádost provádí HZS kraje vyřazení z evidence úkrytů.

Dekontaminace osob a techniky

➤ dekontaminace se plánuje:

- s využitím stacionárních zařízení (umývárny, plavecké stadiony, mycí linky);
- s využitím mobilních prostředků HZS ČR a AČR.

Individuální ochrana (PIO)

- k individuální ochraně obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin při MU se využívají **improvizované** prostředky ochrany dýchacích cest , očí a povrchu těla;
- při krizových stavech SOH a VS se provádí výdej PIO pro vybrané kategorie osob a to:
 - dětské ochranné vaky do děti do 1,5 roku;
 - dětské ochranné kazajky pro děti 1,5 - 6 roků;
 - dětské ochranné masky pro děti 1,5 - 18 let;
 - ochranné masky pro osoby umístěné ve zdravotnických a sociálních zařízeních;
 - ochranné masky pro doprovod těchto osob.

Poskytování informací obyvatelstvu (v době, kdy nehrozí nebezpečí)

- informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení
zabezpečuje obecní úřad a zaměstnavatel;
- k tomu využívají informace poskytnuté zejména HZS kraje;
- informování se uskutečňuje zejména:
 - hromadnými informačními prostředky (médiá),
 - letáky a informačními brožurami,
 - ukázkami činnosti IZS,
 - besedami s obyvatelstvem;
- **spolupráce se složkami IZS a dalšími organizacemi** věnujícími se oblasti preventivního působení na obyvatelstvo.